

Datum: 19. travnja 2021. godine

Redni broj sata: **XX**

## Renesansa

### Video-prilog „NOTICA EP3 RENESANSA 2“ (15 min); Izvor: YouTube

Kao i prošli, tako i ovaj prilog HRT-a počinje s prikazivanjem nekoliko prepoznatljivih renesansnih detalja: odjeće, obuće, pokrivala za glavu, muzičkih instrumenata, plesa i glazbe. Slijedi tumačenje spikerice. U uvodu spikerica ponavlja osnovne podatke o renesansi koje smo čuli u video-prilogu „Notica EP3 Renesansa 1“.

Višeglasne svjetovne vrste u Francuskoj su se nazivale *chanson*, u Španjolskoj *villancico*, u Njemačkoj *lied*, u Engleskoj *ayrea*, u Italiji *frottola*. Izvodile su se uz instrumentalnu pratnju. U renesansi se pojavljuje i samostalna instrumentalna glazba namijenjena slušanju. Lutnja, čembalo i orgulje su instrumenti koji prednjače u toj glazbi. Talijan Andrea Amati 1555. g. izrađuje prvu violinu. Poznati skladatelji visoke renesanse su: William Byrd, John Dowland, Adrian Willaert, Giovanni Pierluigi da Palestrina i Orlando di Lasso koji je napisao više od 2000 djela. 1598.g. Jacopo Peri piše prvu operu. Najznačajnija svjetovna forma renesanse je madrigal koji je šaljiv i intrigantan. Madrigali govore o ratovima, gozbama, ženama, lovu...tj. zabavi onog vremena. Madrigalima se pokušavao dočarati sadržaj teksta. Odlikuju se iznenadnim kontrastima i naglim uzlaznim i silaznim melodijama.

Engleski kralj Henrik VIII. koji je bio i glazbenik, skladatelj i pjesnik, bio je primjer renesansnog humanista i intelektualca. Renesansnu glazbu i ples je doveo na engleski kraljevski dvor. Sačuvano je nekoliko njegovih skladbi. Svirao je mnoge renesansne instrumente. Kornamuza je drveni puhački instrument koji nalazimo u većini renesansnih sastava.

Giovanni Pierluigi da Palestrina je većinu života proveo kao pjevač, orguljaš i zborovođa. Bio je zborovođa Bazilike sv. Petra. Napisao je 105 misa i više od 300 sakralnih djela. Glazba mu je profinjena i predstavlja vrhunac glazbe tog kasne renesanse. Njegovom smrću 1594.g. završava se renesansa.

1506. g. počinje gradnja bazilike sv. Petra u Rimu. Gradnja je trajala 120 godina i smatra se najvećom crkvom na svijetu. 1517. Martin Luther pokreće reformaciju u Katoličkoj Crkvi i nastaje protestantizam. U 16. st. grade se kulturne i znanstvene ustanove, knjižnice, muzeji i kazališta. Prvo kazalište „Red Lion“ otvoreno je u Engleskoj 1567.g. Tada William Shakespeare piše svoja najpoznatija djela. Poljski astronom Nikola Kopernik otkriva da se Zemlja okreće oko Sunca. S tim se složio Galileo Galilei koji je usavršio teleskop. Oko 1506.g. Leonardo da Vinci završava Mona Lisu. 1508.g. Michelangelo Buonarroti radi glasovitu fresku na stropu Sikstinske kapele i skulpturu Davida (13 m). Giorgio Vasari prvi upotrebljava pojam renesanse. Andrea Palladio je bio istaknuti arhitekt. Neki izumi renesanse su: wc na ispiranje, mehanički sat, mikroskop, podmornica. Na dvorovima se odvijaju elegantni plesovi. Plesovi se dijele na bale i balette. Bali su plesovi prema karakteru, a baleti umjetničko oblikovani bali. Rašireni su i društveni plesovi na dvorovima.

Video-prilog je sadržavao i jednu izvedbu madrigala, izvedbu skladbe s kornamuzom i primjere renesansnih plesova. Iz priloga se može saznati dosta zanimljivih i poučnih stvari iz vremena renesanse.

### PRIREDILA:

Aneta Kunac, 1. E